

3 קריאה ראשונה 30-10

הצורה

בכל הזמנים

א"כ 100
כ"כ 100

הרב קאה אכונה 6 ע"ה
לאורך הצוחא,
שאמנה בזונו
מה הגבוהה?
מה השינוי?

בכל הזמנים ובכל הדורות אנחנו רואים, בדור שהוא מלא
פרצות, הפרצות עוברות על פני כל חוגו המוסרי לכל צדדיו.
דור שזכח אלוה הוא גם כן דור סורר ומורה, זולל וסובא.
מראש מקדם עת ונח ישראל את צור מעוז, הנה מעבר מזה
"ובחי אדם עגלים ישקון" (חושע יג, ב), "ויצמדו לאילילים"
"וישכחו אל מושיעם" (על פי תהלים קו, כח; כא), ומעבר מזה
"וננות ויין ותירוש יקח לב" (חושע ד, יא), "ונגב יבוא פשט
גדוד בחוץ" (חושע ז, א); פה נשים מבכות את התמוה' (על פי
יחזקאל ת, יד), ושם "כל אח עקוב יעקב, וכל רע רכיל יהלך"
(ירמיהו ט, ג). וזה הקו, עובר הוא גם על פני התולדה שלנו גם
כן בגלות. מזור הוא הרור הזה, שזכב הוא, פראי הוא אבל גם
בעלה ונשא, - נוציא מן החשבון את היחידים הגסים שלקחו
להם את רוח הפרצים למסנה לעולל על ידו עלילות של גזל
וחמס וכל נבלה, - נמצא כי מעבר מזה 'חוצפא ישגא, אין
הפן מתביש מאביו, נערים פני זקנים ילביגו' (על פי סוטה
מט, ב), ולעצמת זה - רגשי החסד, הישר, המשפט והחמלה
עולים ומתגברים, הכח המדעי והאידיאלי פורץ ועולה. חלק
גדול מהרור הצעיר איננו חש כל כבוד לכל מה שהרגל, לא
מפני שאפלה נפשו, לא מפני שגשפול מאותו הגבול שהחק
והמשפט עומדים עליו בדעה ההמונית הרגילה, כי אם מפני
שעלה עד המקום, שלפי אותו הצביון שהרגל בו עד כה
שיביט על ידו על החק והמשפט, על המסרת והאמונה בכלל,
על כל טהור וקדוש, על כל אמת גדולה נצחית ואלהית אשר
במשגים, מפני מעוט העבודה בתלמודם של יסודי הרגש
והרעת שבמרחב התורה, - 'הועם זהב ושנא הכתם הטוב' (על

2. כאלו גמתי נוסף
הרב מאלין את הדור?

מזר מגיד הדור
מבד רוחי טהר?

פי איכה ד, א), עד שנדמה לו שהכל הוא שפל הרבה מערכו.
הוא נתגדל ועלה בפעם אחת, הצרות מרקוהו, שטפוהו,
נתנו לו לב-מתנה ומת הוגה, מחדש, ועין, ולא יוכל לעמוד
בשפל. כנפים עשה לו רוחו וכמרומים ימריא, ושם לא נתנו
לו צדין את חפצו. מעל ירושלים דלמטה החרכה והשוממה
המשפלת עד שאול תחמיה התעלה, ולירושלים שלמעלה
לא יוכל להכנס, כי 'אין הקדוש ברוד הוא נכנס בירושלים
שלמעלה עד שיכנס בירושלים שלמטה' (על פי תענית ת, א).
"מקדש מלך עיר מלוכה, קומי צאי מתוך ההפקה, רב לך
שבת בעמק הבכא", "התעוררי התעוררי כי בא אורך קומי
אורי, עורי עורי שיר דברי, כבוד ד' עליך נגלה" (מתוך הפיוט
לכה דודי).

רגלי המוסר

מוסר - תכונה פנימית עדינה, שוכנת
בנשמה, לבקש את הטוב, את הטוב
המתחלטי, להיות בעצמו טוב, להיות דבק אל
הטוב נא קל.

המוסר - הטבת ארצות החיים, ארץ הצדקה
והישועה בתי היתד והכללות נא ק א ב ג

מחנך מילון המילה - הרב קל

מוסריות היא, ראשית הכל, תכונה נפשית פנימית של אהבת הטוב, אהבת
הצדק והישר, אהבת הבריות וחפץ הטבתן. האדם המוסרי דבק בכל לבו
ונפשו בטוב, דביקות המהווה את צורת האישיות שלו, עד שבשבילו
להיפרד מן הטוב זה כמו להיפרד מן החיים, כי אין הוא מוצא טעם וערך
לחיים בלי אהבת הטוב והצדק. יחס נפשי זה מתבטא, אחרי כן, בהמוני
מעשים טובים, כמובן, אבל היסוד העיקרי הוא הלב הטהור, האישיות
הגדולה האוהבת את הטוב וחפיצה בו. לבניין הנפשי הישר מחנכים אותנו
ספרי המוסר. לא להורות לנו מה לעשות היא כוונתם, אלא לחנך אותנו
מה לחשוב ומה להרגיש, להורות לנו כמה עלינו להיות דבקים בטוב
וסולדים מכל רע וכיעור. המוסר הוא חכמה עמוקה ורחבה של תיקון
הנפש, תיקון הרגשות, התכונות ונטיות הלב. המעשיות הטובה, מליאת
החסד לכל, היא תוצאה ראויה ומתחייבת מהתיקון הפנימי, אבל לעולם לא
יכילו המעשים את מידת האור והחיים וקרבת האלוקים, כפי שהלב מכילם.
ערך המעשים אינו אלא כטיפה מן הים לעומת ערך הלב הטהור.

למחנך מילון המילה

הקדושה אינה נלחמת כלל נגד האהבה העצמית,
הטבועה עמוק במעמקי גוף כל חי, אלא שהיא מעמידה את
האדם בצורה עליונה כזאת, שכל מה שיותר יהיה אוהב את עצמו,
ככה יתפשט הטוב שבו על הכל, על כל הסביבה. על כל העולם,
על כל ההווה.

מחנך מילון המילה - המחנך מילון המילה

למקרה ד - המסך

ולצמח זה - רגשי החסד, הישר, המשפט והחמלה
עולים ומתנגברים, הכח המדעי והאידיאלי פורץ ועולה. חלק
גדול מהרוד הצעיר איננו חש כל כבוד לכל מה שהרגל, לא
מפני שאפלה נפשו, לא מפני שנשפל מאותו הגבול שהחק
והמשפט עומדים עליו בדעה ההמונית הרגילה, כי אם מפני
שעלה עד המקום, שלפי אותו הצביון שהרגל בו עד כה
שיביט על ידו על החק והמשפט, על המסרת והאמונה בכלל,
על כל טהור וקדוש, על כל אמת גדולה נצחית ואלהית אשר
במשגים, מפני מעוט העבודה בתלמודם של יסודי הרגש
והדעת שבמרחב התורה, - 'הועם זהב ושנא הכתם הטוב' (על

פי איכה ר, א), עד שנדמה לו שהכל הוא שפל הרבה מערכו.
הוא נתגדל ועלה בפעם אחת, הצרות מרקוהו, שטפוהו,
נתנו לו לב-מתנה ומח הונה, מחדש, ועף, ולא יוכל לעמד
בשפל. כנפים עשה לו רוחו ובמרומים ימריא, ושם לא נתנו
לו עדין את חפצו. מעל ירושלים דלמטה החרכה והשוממה
המשפלת עד שאול תחתיה התעלה, ולירושלים שלמעלה
לא יוכל להכנס, כי 'אין הקדוש ברנף הוא נכנס בירושלים
שלמעלה עד שיכנס בירושלים שלמטה' (על פי תענית ה, א).
"מקדש מלך עיר מלוכה, קומי צאי מתוך ההפכה, רב לך
שבת בעמק הבכא", "התעוררי התעוררי כי בא אורך קומי
אורי, עורי עורי שיר דברי, כבוד ד' עליך נגלה" (מתוך הפיוט
לכה דודי).

ד כה אמר יהוה על-שלשה פשעי
יהודה ועל-ארבעה לא אשיבנו על-מאסם את-
תורת יהוה וחקיו לא שמרו ויתעום כזביהם
אשר-הלכו אבותם אחריהם: ה ושלחתי אש
ביהודה ואכלה ארמנות ירושלים:

המלכות פירק ב

על מאסם את תורת ה', ועייכ את חקיו לא שמרו, שמה שלא שמרו את חקיו לא היה מצד היצירה
ולתיאבון רק מצד הכפירה ומאסם בתורה, והסבה לזה היה כי ויתעום כזביהם שהם דעות כוזבות שהיה להם באמנת,
שהגם שהם כזבים החזיקו במ מצד שהלכו אבותם אחריהם, ונקבעו ביניהם בירושת נחלה מאבות לבנים ולכן יקבלו ג"כ
עונשם ושלחתי אש בירושלים:

וראיתי החכמה
הזאת, שהיא חכמת חובות הלכבות, שהניחה ולא חברה בספר
שהיה כולל שרשיה.

אשר יצאנו ממצרים ונבנה לנו מקדש

החכמה יודעת רק לשאול, אבל לא להשיב. לחינוך היא משקיעה עמל וגימעה בתשובה, כי לא בכוחה הוא. האדם הוא סימן-שאלה גדול. כל תשובותיו אינן אלא שאלות. האנושיות בהתפתחותה לומדת יותר ויותר ויתור האיך לנסח את שאלותיה. במצב האחרון תעמוד השאלה הגדולה ביותר, ואז תבוא התשובה הגדולה ביותר: התגלות הנבואה, התשובה העליונה על כל השאלות. תשובת הקודש בדרך הוא על שאלת האדם.

(מועד הראייה עמי קטו)

תוספת אל המצד - פ-77 ב

תוספת לכתב היסוד

חיים וסואנים הם לשפתם החיים החברתיים. אבל מה חזיל מה קסן ודל הוא חיהם. מה גדולה היא הרקניות הנשארת בלב אחרי כל ההתרגשות הרבה של המלחמות והמהומות. כשאין בהן תכלית נצחית כ"א חיים עובדים של קבוצות יהודים. גם הערך של התעוררות חברתיות כוללות. ביחוד כשבאות בשאון ובתפתחות המלהבת את הלב ומקדרת את הדעה, לא יגדל הרבה מזה. אם אין תכלית עצמית נצחית אידיאלית, שתוכל להעלות את הכל לכלל הצורות היותר חשובות שיש בהן בהגיון ורגש עליון לתן להם, אז כל התנועות אינן חשובות כלום ואינן יכולות להחזיק מעמד לאורך ימים.

החל - התחלה ב

כל התרבות הזמנית בניה היא על יסוד כח המדמה. זהו מורשת גורלם האילולי של עמי התרבות האחרים בכח המדמה, שממנו באה התפתחות היופי הנופני בפועל ובציור מעשי. הולך ומשתכלל כח המדמה, ועמו משתכללים המדעים המעשיים והטכניים. ועל פי עליהו של כח המדמה ותפיתו את החיים מסתלק ונאור השכלי. מפני שחושב העולם כולו שכל האושר תלוי בפתחו של כח המדמה. וכה הולכים הענינים בהדרגה. עד ששרידי השכל שברות החכמה החולנית גם הם הולכים ונעתיקים אל כח המדמה. המליצים והמספרים. הדמיוניים וכל העוסקים באמנות היפות נוסלים מקום בראש התרבות, והפילוסופיה פוסחת וצולעת ואין לה מעמד מפני שהשכל הנקי הולך ומסתלק. כפי סלוקו של השכל רוח החכמה כן חוצפא

Handwritten signature or text at the top right of the page.

יסגי חכמת סופרים חסרה. יראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת ופני הדור כפני הכלב. אותה העדינות הפנימית. הבאה מרוח החכמה. הולכת ונמוגה השאיפה לרוחניות ואצילות. לזבקות אלוהית. לעולם העליון. לדרך המוסר. ברום סהרתו לציורי המושכלות מצד עצמם ונצחיותם. נעשית הזון יקר, וכפי אותה המדה. הנוגת בעולם בכללו. נוהג הדבר בישראל כלפי רוח הקודש ואהבת התורה ברוח בנימי ורענות עצמית של זיהדות הנאמנה. ובעולם שולט רוח מנושם. אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו. אמנם כליות הוא יסוד עצה מרחוק. עצה ד' היא להשלים את כח המדמה. מפני שהוא בטיס כריא לרוח העליון שיופיע עליו. ומתוך העליונות של התפיסה הרוחנית שקדמה בישראל הזכרה כח המדמה להתמוגג. מה שגרם חלישות לאחיות רוח הקודש העליון. שעתיד לבא. ע"י מלכא משיחא. עליון מתכבס כעת רוח המדמה עד שיגמר בכל תוארו. ואז יהיה כמא נכון ושלים לרוח ד' העליון ויכשר לקבל אור רוח הקודש עליו שתוארו ד' רוח חכמה ובינה. רוח עצה ונבונה רוח דעת ויראת ד'.

Handwritten notes or signatures at the bottom left of the page.

Handwritten notes or signatures at the bottom center of the page.